

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.21.237/2015/4.szám

A Szegedi Ítéltábla a Miskolci 2. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Csugányné dr. Lakatos Csilla ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** tartózkodási helyű felperesnek - a **(jogtanácsos neve)** és dr. Gyenge Zoltán ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. szeptember 28. napján kelt 23.P.21.407/2015/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 160.000,- (Egyszázhatvanezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2012. **(hónap,nap)** óta szabadságvesztés büntetését tölti az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben. Elhelyezésére az ún. Hosszúidős Speciális Részlegben (a továbbiakban: HSR-körletben) került sor, ahol fokozott biztonsági előírások érvényesülnek. 2015. nyaráig kizárólag az alperesi intézetben volt ilyen jellegű körlet. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Btv.) 105. §-a szerint életfogytig tartó, vagy legalább 15 évi szabadságvesztés büntetését töltő olyan elítélt helyezhető el itt, akinek magatartása, a szabadságvesztés végrehajtása során tanúsított együttműködési készsége, az intézet rendjéhez és biztonságához való viszonya, illetve egyéni biztonsági kockázatelemzése alapján különleges kezelése és elhelyezése indokolt.

A HSR-körlet - a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 68. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő - biztonsági zárkákból és hozzájuk tartozó elkülönített részekből áll, melyekre sajátos szabályok vonatkoznak. Ezek közé tartozik, hogy rendszertelen időközönként, de legalább 3 havonta a körletrészen belüli elítéltek elhelyezését előre ki nem számíthatóan meg kell változtatni. Erre biztonsági okokból (pl. szökési, támadási előkészületek megakadályozása miatt) van szükség. A körleten belül 8 zárka van, melyek közül 5 kétszemélyes, 3 egyszemélyes. A körlet befogadóképessége maximum 13 fő. A HSR-körletben történő elhelyezés az ott tartózkodó elítéltek létszámától is függ, az pedig, hogy egy zárkában egyedül vagy kettesben és konkrétan mely személyekkel kerül elhelyezésre, mindig az aktuális időpontban az adott fogvatartott vonatkozásában kerül megvizsgálásra.

A felperest 2015. **(hónap,nap)** napján a HSR-körlet 326. számú zárkájából a 332. számúba helyezték át, ahol korábban dohányzó elítéltek voltak. Ezt a felperes kifogásolta és állította, hogy a falból dohányszag árad. Miután ezt jelezte a felügyeletnek, majd a nevelőtisztnek is, az alperes másnap, 2015. május 12-én és 14-én is a zárkát kifestettette.

A felperes 2.000.000,- Ft összegű kártérítési igényt jelentett be az alperesnél. Az alperes az igényt megvizsgálta, majd - meghallgatást követően - határozatával azt elutasította.

A felperes keresetében 2.000.000,- Ft kártérítés - tartalma alapján valójában sérelemdíj - megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, nem csak a 2015. május 11-i elhelyezéssel kapcsolatban kívánt panaszt tenni. Az alperesi intézetben való 3 éves tartózkodása alatt több alkalommal került sor zárkacserére, és minden esetben panasszal élt amiatt, hogy olyan zárkába helyezték, ahol korábban dohányosok voltak. Kártérítési igénnyel kizárólag 2015. májusában lépett fel, erről készült a keresetlevélhez csatolt meghallgatási jegyzőkönyv és határozat is. Kárát abban jelölte meg, hogy vérnyomás-ingadozása volt, illetve nem tudott aludni sem a dohányszagtól.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, azt jogalapjában és összecszerűségében is vitatta. Kérte figyelembe venni, nincs arra vonatkozó jogszabályi előírás, hogy a zárkába helyezés előtt tisztasági festést kellene végezni, egyben kiemelte, a felperes dohányszag miatti szubjektív érzete nem alapoz meg kártérítési igényt. Hangsúlyozta, a felperes kár bekövetkeztét maga sem állította, de az alperes részéről jogellenes magatartás sem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Határozatának indokolása szerint a felperes kártérítési igényét a perben kizárólag a 2015. május 11-i, a HSR-körlet 326. számú zárkából a 332. számúba történt áthelyezése kapcsán lehetett és kellett elbírálni, mivel a Bvtv. 143. §-ban foglaltak alapján keresettel csak a határozattal elbírált kártérítési igény tekintetében élhetett. A kártérítés speciális feltételek fennálltát megállapíthatónak találta abban az értelemben, hogy a közhatalom gyakorlásával összefüggésben érvényesítette igényét és a 2013. évi CCXL. törvény (Bvtv.) 143. §-a szerinti eljárása nem vezetett eredményre. Az általános feltételek közül azonban - véleménye szerint - a felperes már kárának bekövetkeztét sem tudta bizonyítani, sőt kára mibenlétét sem tudta megjelölni. Álláspontja az volt, a dohányfüst szagának rövidebb ideig történő elviselése önmagában kár bekövetkezését, így egészségromlást nem okoz, a dohányfüstszagú helyiségbeli elhelyezéssel összefüggő további kár bekövetkeztét pedig a felperes maga sem állította. Az alperes jogellenes magatartása kár hiányában ugyancsak nem állapítható meg, ebből adódóan az okozati összefüggés vizsgálata már nem is lehetséges. Hangsúlyozta, az alperes azon magatartásával, miszerint a felperes jelzésére haladéktalanul intézkedett a zárka higiéniai kifestése iránt, mindenképpen úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, amely pedig az alperes oldalán a felróhatóság hiányának megállapításához vezethetne.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a keresete szerinti döntés meghozatala érdekében. Jogorvoslati kérelmében hivatkozott az 1979. évi 11. számú tvr. (Bvtv.) 21. § (1) bekezdésére, miszerint az elítélt emberi méltóságát tiszteletben kell tartani, nem lehet őt kínzásnak alávetni, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódban részesíteni, továbbá az Alaptörvény XX. Cikk (1) bekezdésére, melynek értelmében mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. Álláspontja szerint az emberi méltóságát sértő jogellenes és felróható alperesi magatartás abban nyilvánult meg, hogy nem biztosított a számára dohányfüstmentes zárkát annak ellenére, hogy befogadásakor nemdohányzó nyilatkozatot tett. Utalt az Európai Emberi Jogi Bíróság Magyarországot elmarasztaló határozataira is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokain alapuló helybenhagyását

kért. Hangsúlyozta, a felperes nemdohányzó zárkában került elhelyezésre és - általa is elismerten - dohányfüstmentes zárkában volt. A problémája tehát nem az volt, hogy dohányfüst volt a zárkában, illetőleg hogy ott dohányoztak, hanem a falon érzett dohányszag, mely érzet miatt egyrészt nyilvánvalóan semmiféle károsodása nem következhetett be, másrészt a jelzését követően problémája orvoslásra került.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen és teljes körűen állapította meg, az ítélet tábla kifejtett jogi érveivel is túlnyomó részt egyetért. A fellebbezés kapcsán az alábbiakat tartja lényegesnek:

Elsődlegesen kiemeli, osztja az elsőfokú bíróság jogi álláspontját tekintetben, hogy jelen perben kizárólag az alperes kártérítési határozatával érintett időszak vehető figyelembe a 2013. évi CCXL. tv. (Bvtv.) 143. §-a alapján, ezért jelen jogvitára - az állított jogsértés időszakából adódóan - a 2013. évi V. törvény, azaz az új Ptk. rendelkezései az irányadók.

A felperes keresetében tartalmilag arra hivatkozott, hogy az alperesi bv intézet a közhatalom gyakorlása során, azzal összefüggésben sértette meg az egészséghez fűződő személyiségi jogát, ezért a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán a sérelemdíj iránti követelés megalapozottságához a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésében speciális és a deliktális kárfelelősség (Ptk. 6:519. §) általános feltételeinek fennálltát kellett bizonyítania, kivéve a jogsértés tényén túli hátrányt. Az új Ptk. hatályba lépésével nem változott ugyanakkor a gyakorlat tekintetben, hogy csak kirívóan súlyos jogsértés vezethet a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítéséhez (hasonlóan: eBDT 2008.1817.), ezzel - a már hivatkozott utaló szabály folytán - sérelemdíj megítéléséhez is.

A perbeli esetben az alperes a felperes elhelyezése során jogszabályt nem sértett, eljárása azoknak - így a 2013. évi CCXL. törvénynek (Bvtv.) is - megfelelt, és a felperes személyiségi jogsértés bekövetkeztét sem igazolta. Osztja az ítélet tábla elsőfokú bíróság véleményét tekintetben, hogy a felperes dohányszagra vonatkozó szubjektív érzete önmagában ilyen nem bizonyít. Az alperes ugyanakkor az esetleges felróhatóság alól is sikeresen kimentette volna magát, hiszen a zárkák kifestésével minden olyan intézkedést megtett, ami az adott helyzetben általában elvárható. E körülményeket figyelembe véve a felperes sérelemdíj iránti igénye az ehhez szükséges konjunktív feltételek hiányossága folytán alaptalan, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül rendelkezett a kereset elutasításáról.

A felperes fellebbezési érvelése kapcsán megjegyzi az ítélet tábla, hogy a jogorvoslati kérelemben hivatkozott nemzetközi döntések eltérő tényállás mellett születtek, ezen jelen esetre nem alkalmazhatók. Az 1979. évi 11. tvr. (Bvtvr.) pedig 2015. január 1. napja óta nem hatályos.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének viselésére, melynek mértékét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá (5) és (6) bekezdései alapján - a kifejtett munkával arányosan - mérlegeléssel állapította meg.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a szerint.

S z e g e d, 2016. április hó 29. napján

Dr. Kiss Gabriella sk. .	Bálint Attila sk.	. Bánfalvi-Bottyán Csilla sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró